

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини
Кафедра анатомії, гістології і патоморфології тварин

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
викладачів і здобувачів вищої освіти

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МОРФОЛОГІЇ, ПАТОЛОГІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ»

19–20 березня 2026 р.

присвяченій пам'яті доктора ветеринарних наук, професора П.М. Гавриліна
(1965-2020 роки життя)

ДНІПРО, 2026

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МОРФОЛОГІЇ, ПАТОЛОГІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ : матеріали науково-практичної конференції викладачів і здобувачів вищої освіти присвячена пам'яті доктора ветеринарних наук, професора П.М. Гавриліна (1965-2020 роки життя) (Дніпро, 19-20 березня 2026 р.) / Дніпровський ДАЕУ. – Дніпро : ДДАЕУ, 2026. – 319 с. Режим доступу : <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/13680>

Збірник містить матеріали наукових доповідей в яких висвітлено результати сучасних наукових досліджень в області ветеринарної морфології та фізіології тварин, патології (заразні і незаразні хвороби), біотехнології, якості і безпечності продуктів. Матеріали подано у вигляді тез доповідей проблемно-постановчого, оглядово-аналітичного, узагальнюючого, експериментального та методичного змісту. Авторами матеріалів є здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, практикуючі лікарі ветеринарної медицини, науковці науково-дослідних установ, представники органів державного і місцевого самоврядування та інших організацій.

Посвідчення УкрІНТЕІ Посвідчення № 690 від 09.10.2025 р.

Редакційна колегія: **Анатолій КОБЕЦЬ** ректор Дніпровського державного аграрно-економічного університету, д.н. з державного управління, професор; **Юрій ТКАЛІЧ** проректор з наукової та інноваційної діяльності, д. с.-г. н., професор (ДДАЕУ); **Іван БІБЕН** декан факультету ветеринарної медицини, к. вет. н., доцент (ДДАЕУ); **Марина ЛЄЩОВА** завідувачка кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин, к. вет. н., доцент (ДДАЕУ); **Дмитро МАСЮК** завідувач кафедри фізіології, біохімії тварин і лабораторної діагностики, д. вет. н., професор (ДДАЕУ); **Алла ОЛІЯР** доцентка кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин, к. вет. н., (ДДАЕУ); **Олег МЕЛЬНИК** завідувач кафедри біоморфології хребетних ім. акад. В. Г. Касьяненка НУБіП України, д. вет. н., професор, академік НАН ВО України (м. Київ); **Леонід ГОРАЛЬСЬКИЙ** професор кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи Житомирського ДУ імені Івана Франка, д. вет. н., професор (м. Житомир); **Djallal Eddine RANMOUN** PhD (Veterinary Medicine), Associate Professor, Institute of Agriculture and Veterinary Sciences, University Batna (Batna Algeria); **Іван ЯЦЕНКО** професор кафедри нормальної та патологічної морфології факультету ветеринарної медицини ДБУ, провідний науковий співробітник Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України, д. вет. н., професор (м. Харків); **Віктор ЕВЕРТ** д. вет. наук, Збройні сили України; **Роман МИЛОСТИВИЙ** декан біотехнологічного факультету, к. вет. н., доцент (ДДАЕУ); **Володимир ЗАЖАРСЬКИЙ** завідувач кафедри інфекційних хвороб тварин, к. вет. н., доцент (ДДАЕУ); **Дмитро БІЛИЙ** завідувач кафедри ветеринарної хірургії та репродуктології, д. вет. н., професор (ДДАЕУ); **Наталія СУСЛОВА** завідувачка кафедри клінічної діагностики і внутрішніх хвороб тварин, к. вет. н., доцент (ДДАЕУ).

Відповідальні за випуск: Марина ЛЄЩОВА; Алла ОЛІЯР

Свинаренко Р.Ю., Білий Д.Д. Клінічні ознаки метастазування за раку молочної залози у кішок.....	198
Семьонов О.В., Сусллова Н.І., Шкваря М.М., Тимченко К.А. Порівняння модифікацій магнітних зондів за профілактики травматичного ретикуліту великої рогатої худоби.....	200
Склярів П. М., Науменко Ю. М. Етіопатогенетичні аспекти неплідності корів за дисбалансу кобальту та вітаміну B12.....	201
Слонь Ю. В., Склярів П. М. Використання цифрової системи COWMANAGER та функції FIND MY COW у ветеринарному контролі стану здоров'я молочних корів.....	202
Собакар Ю.В. Гіперадренокортицизм собак: вплив на відтворну функцію.....	204
Стайнікова С. Є., Коренева Ж. Б. Порівняльна характеристика протоколів хіміотерапії при лімфомі в собак: СНОР, СОР та монотерапія.....	206
Супруненко О.О., Білий Д.Д. Клінічні аспекти лабораторної діагностики лімфому у котів.....	208
Сухотська К. С., Немова Т. В. Сучасні підходи діагностики та терапії котів за гіпертиреозу.....	210
Темненко В. О., Немова Т. В. Діагностика ідіопатичного циститу у котів.....	211
Тодоров М. І., Корольова В. С., Володько Ю. С. Вплив антикетогенних засобів на деякі біохімічні показники крові корів під час транзитного періоду.....	212
Філяєва В. Д., Бондаренко І. В. Порівняльна ефективність консервативних методів терапії кішок з піометрою.....	214
Черниш Ю. С., Шарандак П. В. Аналіз на антимюллерівський гормон (АМГ) у собак та котів.....	215
Хорошева Є.В., Немова Т.В. Особливості застосування методу рентгенографії для виявлення патологій грудної клітки у дрібних домашніх тварин.....	217

СЕКЦІЯ 3. Ветеринарна патологія (заразні хвороби тварин)

Sorokina N. H., Yanenko U. M., Bohuslavskaya V. O. Eastern infectious equine encephalomyelitis: etiology, pathogenesis, prophylaxis.....	219
Біленко Ю. О., Канівець Н. С. Дирофіляріоз свійських собак.....	220
Васюта Ю. М., Лозовська Є. В., Нікіфорова О. В. Порівняльна ефективність Spot-On препаратів за екто- та ендопаразитозів дрібних домашніх тварин.....	221
Ващик Є. В., Щербина Р. О., Нікіфорова О. В., Ладогубець О. В., Дученко К. А. Потенціал антгельмінтної дії похідних 1,2,4-тріазолу	223
Горбатенко С.К., Ващик Є.В., Кузнецова О.В., Мягких Н.В. До питання інтерферуючого впливу вірусу лейкозу ВРХ до збудника ринотрахеїту.....	224
Євстаф'єва В. О., Первий А. О. Сезонна динаміка за токсокарозу котів.....	226
Коне М. С. Лікування та профілактика панлейкопенії у котів в умовах ветеринарної клініки ТОВ «Біоцентр» м. Полтава.....	227
Криворученко Д. О. Доцільність застосування запропонованого способу визначення забрудненості дистальних частин кінцівок собак яйцями нематод <i>Toxocara</i>.....	229

СЕЗОННА ДИНАМІКА ЗА ТОКСОКАРОЗУ КОТІВ

Євстаф'єва В. О., Первий А. О.

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна
evstva@ukr.net

Вступ. Відомо, що домашні коти є дефінітивними хазяями багатьох видів паразитів, одним з яких є кишкові нематоди виду *Toxocara cati*, які уражають кошенят та дорослих котів [1]. Дані збудники, також, можуть спричинювати зараження людини, оскільки *T. cati* є зоонозом. Токсокари часто уражають дітей, оскільки вони граються в піску або ґрунті, забрудненому інвазійними яйцями *T. cati* [3].

Коти можуть заражатися аліментарно через заковтування інвазійних яєць токсокар з кормом або питною водою. У хворих котів спостерігаються такі симптоми, як порушення росту, тьмяна шерсть, збільшення об'єму черева, блювота та діарея. Симптоми кашлю можуть виникати через міграцію личинок другої стадії (L2) через дихальну систему. Міграція личинок у молодих котів може призвести до пневмонії. Велика кількість нематод може спричинити закупорку кишечника, його розрив та призводити до загибелі тварин [5]. Кошенята можуть заразитися через лактогенну передачу та починають виділяють яйця з фекаліями вже у віці 47 днів. Коти віком до шести місяців можуть заразитися через трансплацентарну або трансмамарну передачу збудника. Це може статися під час вагітності кішки, інвазованої личинками *T. cati*. Личинки третьої стадії (L3) розвиваються під час вагітності і в період до народження відбувається трансплацентарне зараження. Личинки *T. cati*, що передаються через молоко у кошенят, є основним шляхом передачі [4]. Також, було встановлено, що коти віком до 1 та 1–2 років мають значно вищі показники інвазування ендopазитами (100 %), у тому числі й *T. cati*, порівняно з котами віком понад 2 роки (30 %; $p < 0,001$) [2].

Тому, для ефективного впровадження заходів та стратегій контролю токсокарозу серед домашніх котів необхідно розуміти особливості інвазування тварин залежно від пори року.

Мета дослідження полягала у встановленні показників інвазованості котів *Toxocara cati* у різні сезони.

Матеріал і методи дослідження. Роботу виконували впродовж 2023–2025 рр. на базі лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету та в умовах приватної ветеринарної клініки «Vet Help» та Полтавської обласної державної лікарні ветеринарної медицини (м. Полтава).

Проводили копроовоскопічні дослідження котів у різні сезони (зима, весна, літо, осінь) та місяці з використанням загальноприйнятої методики флотаційної копроовоскопії. Визначали показник екстенсивності інвазії (EI, %). Всього досліджено 1016 котів.

Математичний аналіз отриманих даних проводили з використанням пакета прикладних програм Microsoft «EXCEL».

Результати дослідження. Проведеними дослідженнями встановлено певну закономірність у показниках екстенсивності токсокарозової інвазії залежно від пори року. Зокрема, найнижчі значення екстенсивності токсокарозової інвазії у котів встановлено впродовж зимового періоду – від 7,9 до 13,6 %. Впродовж весняного періоду показники екстенсивності токсокарозової інвазії поступово зростають і коливаються в межах від 14,1 до 19,3 %.

Виявлено, що максимальні значення екстенсивності токсокарозової інвазії у котів спостерігалися впродовж літнього та осіннього періодів, де значення зараженості домашніх котів коливалися в межах від 24,4 до 36,9 % та від 21,3 до 43,8 % відповідно.

Зокрема, найнижчі значення екстенсивності токсокарозової інвазії у котів виявлено у січні та лютому – по 7,9 %. В подальшому, кількість виявлення хворих котів поступово зростала до липня, де екстенсивність токсокарозової інвазії становить 32,0 %, і максимальні значення зареєстровано у серпні та вересні – 36,9 та 43,8 % відповідно. Починаючи з жовтня, екстенсивність токсокарозової інвазії поступово знижується і у грудні становить 13,6 %.

Висновки. 1. Сезонна динаміка токсокарозу котів характеризується зростанням показників екстенсивності інвазії впродовж зимово-весняного періоду з досягненням максимальних значень зараженості котів у літньо-осінній період.

2. Пік токсокарозової інвазії впродовж сезону припадає на серпень (EI– 36,9 %) та вересень (EI– 43,8 %) зі спадом у січні (EI– 7,9 %) та лютому (EI– 7,9 %).

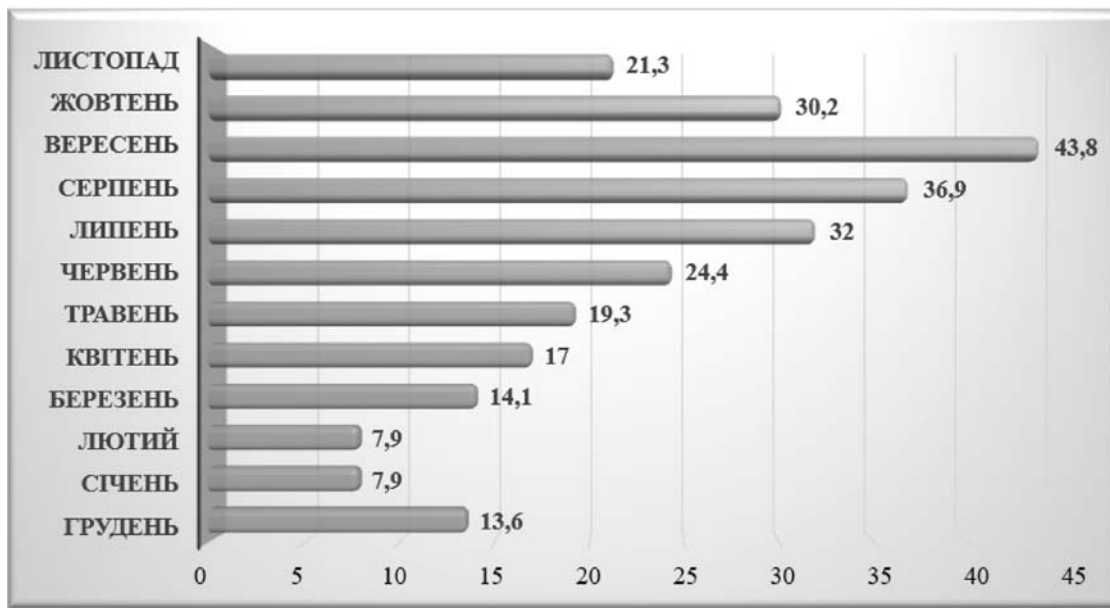

Рис. 1. Показники екстенсивності інвазії (EI, %) у котів залежно від сезону

Література

1. Estuningsih S. E. Toxocariasis pada hewan dan bahayanya pada manusia. *Wartazoa*. 2005. № 15 (3). P. 136–142.
2. Hajipour N. A survey on the prevalence of *Toxocara cati*, *Toxocara canis* and *Toxascaris leonina* eggs in stray dogs and cats' faeces in Northwest of Iran: a potential risk for human health. *Tropical Biomedicine*. 2019. № 36 (1). P. 143–151.
3. Magnaval J. F., Dorchie L. T. G. P., Morrassin B. Highlight of human toxicariassis. *Korean Journal of Parasitology*. 2001. № 39 (1). P. 1–11.
4. Nealma S., Dwinata I. M., Oka I. B. M. Prevalensi infeksi cacing *Toxocara cati* pada kucing lokal di Wilayah Denpasar. *Indonesia Medicus Viterinus*. 2013. № 2 (4). P. 431–432.
5. Overgaauw P. A. M., Knapen F. V. Veterinary and public health aspects of *Toxocara* spp. *Veterinary Parasitology*. 2013. № 193 (4). P. 398–403.

ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ПАНЛЕЙКОПЕНІЇ У КОТІВ В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ ТОВ «БІОЦЕНТР» М. ПОЛТАВА

Конє М. С.

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна
doctorkms@meta.ua

Вступ. Панлейкопенія (чума, інфекційний парвовірусний ентерит, інфекційний агранулоцитоз) високо контагіозне вірусне захворювання котів, що характеризується підвищенням температури тіла, ураженням шлунково-кишкового тракту, респіраторних органів, блювотою, загальною інтоксикацією і зневодненням організму. Хвороба проявляється значним зниженням лейкоцитів та руйнуванням слизової оболонки кишечника, що далі приводить до ентериту [1, 3, 4].

Захворювання частіше трапляється влітку і осінню, коли нові покоління кошенят втрачають молозивний імунітет. Багато котів є прихованими вірусоносіями. Хворіють більше молоді коті, але іноді і дорослі. Хворі і перехворілі тварини виділяють вірус з фекаліями, слиною, сечею і витіканнями з носа та очей. Зараження чаще проходить при прямому контакті, через різні забруднені вірусом об'єкти (поверхні стін, підлогу, меблі, посуд, підстилку), а також аерогенно [2,5].

Особливу небезпеку в поширенні збудника і підтриманні епізоотичного вогнища являють бездомні коті. Вони нерідко також є джерелом збудника інфекції.

Проведення профілактичних та лікувальних заходів серед максимальної кількості котів, що утримуються в містах – пріоритетне завдання лікарів ветеринарної медицини. Незважаючи на доступність засобів специфічної профілактики панлейкопенії, захворювання продовжує наносити матеріальні та моральні збитки власникам тварин.